

hides imod en ganske bestemt Person, og Artiklen slutter med denne Bemærkning, som jeg ofte har undret mig over: „Han holder sig haardnakket, men det vil forhaabentlig snart lykkes at faa ham til at tilstaa.“ Denne Presse vil saaledes faa en stor og afgørende Indflydelse, netop fordi den taler til Stemninger, taler til Præjudice. Og det er dog ikke en Folkestemning, der skal fremkaldes saaledes, som den Folkestemning er, der kan fremkaldes ved et Valg, hvor Befolkningen i lang Tid har Lov til at overveje og enten skal dømme over et enkelt Punkt som ved et Referendum, eller skal dømme over, i hvilken Retning Bevægelsen skal gaa, som naar vi vælge til Folketing eller Landsting. Det er ikke Folk, som have en afvejet, en afklaret Mening, men det er en ganske panikagtig Mening, panikagtig Stemning, som Befolkningen faar i et givet Øjeblik, og som meget ofte vil være forkeret, maaske oftere fejlagtig end rigtig. Denne Stemning er aldrig nogen Garanti for den, som er bleven anklaget, fordi der nu en Gang der, hvor Massebevægelser, Massestemninger skulle drages med ind, jævnlig er et Stænk af Grusomhed og et Ønske om at komme til Livs. Dertil kommer, at Juryen alt for ofte vil være politisk paavirket. Jeg gentager der den afdøde store Journalist, Redaktør Hørups Ord: „Jeg vil hellere dømmes af Jurister end af mine Modstandere.“ Jeg tror, at ingen Arbejdsgiver staar sig ved at blive dømt af en Jury bestaaende af Arbejdere eller omvendt. Jeg tror nu en Gang ikke — det er maaske min Fejl —, at Menneskene ere saa gode. Jeg tror, at i det Øjeblik man har set sig gal paa en Mand i en ganske bestemt Situation, og hvor man staar over for en Modstander, vil man dømme, jeg vil ikke sige uretfærdigt; men der findes Grænsetilfælde, hvor den anklagede ikke vil faa den Beskyttelse, som han skulde have, og hvor den højeste Ret bliver den største Uret.

Der er fremdeles selve Vidneinstitutionen at indvende imod Nævninger. Et Vidne er jo ikke den mest paalidelige Ting, der findes, og jo længere Tid der gaar imellem Forbrydelsen og Vidneførselen, desto mindre paalidelige blive Vidnerne. Jeg saa forleden Dag, at der nede i Wien var blevet gjort et Forsøg paa at prøve Vidners Paalidelighed. Man prøvede paa forskellig Maade, bl. a. paa den Maade, at man lod en juridisk Student skyde paa en Dommer, ganske vist med løst Krudt. Man blev overrasket derover, der var selvfølgelig in-

gen, som vidste, at det var aftalt Spil. Man indkaldte saa en hel Del Mennesker til at møde som Vidner, i alt indkaldtes der 20 Vidner. Men det viste sig, at ikke 2 af disse 20 stemte overens. De bedste Vidner vare selvfølgelig dem, der bleve afhørte nærmest efter Gerningsøjeblikket; de, som bleve afhørte paa et fjernere Tidspunkt, vare mere eller mindre upaalidelige. Men bortset fra, at de Vidner, som forhøres foran Juryen paa et senere Tidspunkt, ville være mindre paalidelige end de Vidner, der forhøres lige straks, er der den Ting at bemærke, at Juryen alligevel for en stor Del skal paavirket af det skriftlige Materiale, om hvilket den slet ikke kan dømme, nemlig hele Retsforhandlingen, Uddragene af Forhørsprotokollerne. Det er jo ogsaa et Bevismateriale, som fremlægges og oplæses helt eller delvis foran Juryen, og dette Materiales Rigtighed eller Værdi kan Juryen slet ikke dømme om. Dette Materiale, der, som sagt, meget ofte vil blive Hovedmaterialet og det egentlig fældende Materiale, vil ingeni lunde altid blive bedømt rigtig.

Lad mig her indskyde en Bemærkning, nemlig den, at naar der skal være Sikkerhed for, at det skriftlige Materiale, som kommer til at foreligge, nemlig Indholdet af Forhørsprotokollerne, er saa godt, som det skal være, maa vi sørge for, at det bliver langt paalideligere, end det er nu, nemlig ved en Reorganisation af Retsvidneinstitutionen — ved at Forsvareren faar Ret til at være til Stede og gøre Indsigelse, og endelig maaske ogsaa ved at paalægge Protokollsekretæren den Pligt, hvad der faktisk ikke overholdes nu, at gøre Indsigelse, idet man gør ham ansvarlig for de Fejl, der findes i Protokollen. Det viser sig, at i de Sager, hvor der har været Fejl ved Protokolltilførslerne, har Dommeren ikke været i den Grad at dadle som Protokollsekretæren. Dommeren har jo sin bestemte Ide om denne Sag, og selv om Dommeren hører rigtigt, kan han godt forstaa galt, og derfor maa Protokollsekretæren sidde som en Kontrol, ellers kunde man bruge en almindelig Skriver. Naar man bruger en juridisk uddannet Mand og en temmelig højtlønned Mand, er det naturligt, at han udøver Kontrol over for Dommeren og ikke betragter ham som sin overordnede. Man bør altsaa gøre Protokollsekretæren ansvarlig, i det Øjeblik Protokollen ikke er i den Orden, den skal være, saa at man derved paalægger ham den Pligt at gøre Indsigelse. Men, som sagt, hele dette store skriftlige Bevisma-